

MNENJE ŠT. 03/2010

EVROPSKE AGENCIJE ZA VARNOST V LETALSTVU

z dne 28. maja 2010

o Uredbi Komisije št. XXX/2010 o določitvi izvedbenih pravil za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa in izdajo zdravniških spričeval kontrolorjem zračnega prometa

I. Splošno

1. Nenehna rast letalstva v Evropi je vzrok številnih izzivov, zlasti v zvezi s ključnimi varnostnimi dejavniki letališč in upravljanja zračnega prometa/navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS). Zato je treba uvesti potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganja za zagotavljanje varnosti z usklajenim in celostnim regulativnim pristopom v vseh državah članicah.
2. Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: osnovna uredba), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1108/2009², vzpostavlja ustrezen in celovit okvir za opredelitev in izvajanje skupnih tehničnih zahtev in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva. Direktiva 2006/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta o licenci kontrolorja zračnega prometa Skupnosti³ je bila zato razveljavljena brez poseganja v certifikacijo ali licenciranje oseb in organizacij, ki sta bila že opravljena v skladu z navedeno direktivo. Komisija je z osnovno uredbo pooblaščen, da sprejema izvedbena pravila za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa in s tem povezanih potrditev, ki ustrezajo najnovejšemu tehničnemu razvoju, vključno z najboljšimi praksami ter znanstvenim in tehničnim napredkom, na področju usposabljanja kontrolorjev zračnega prometa. Poleg tega osnovna uredba zahteva, da se izvedbena pravila na začetku razvijejo na podlagi določb Direktive 2006/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta o licenci kontrolorja zračnega prometa Skupnosti.
3. Obseg dejavnosti sprejemanja predpisov je opisan v nalogah in pristojnostih ATM.003⁴ „Razširitev sistema EASA na ureditev varnosti pri upravljanju zračnega prometa (ATM) in navigacijskih službah zračnega prometa (ANS) – oblikovanje pravil o licenciranju kontrolorjev zračnega prometa“. Kot je nadalje pojasnjeno v poglavju II tega mnenja, vsebina in postopek sprejemanja predpisov, ki ga je uporabljala Evropska agencija za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija), nista bila popolnoma v skladu z zgoraj navedenimi nalogami in pristojnostmi. Vsebina tega mnenja temelji na sklepu, sprejetem na 33. sestanku Odbora za enotno evropsko nebo, ki je potekal 3. in 4. decembra 2009, in opisanem v naknadnem dopisu⁵, ki ga je Evropska komisija naslovila na agencijo, in ki prinaša nadaljnjo opredelitev „hitrega“ postopka za pospešen prenos že obstoječih pravil, med drugim Direktive 2006/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta o licenci kontrolorja zračnega prometa Skupnosti.
4. To mnenje v zvezi z zgoraj navedenim zajema prenos navedene direktive z zgolj minimalnimi tehničnimi posodobitvami. Treba je poudariti, da je vsebina tega mnenja šele prvi korak dvofaznega postopka, predvidenega v dopisu Evropske komisije, medtem ko bosta popolno izvajanje zahtev, ki izhajajo iz osnovne uredbe, in popolna skladnost z bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb k navedeni uredbi določena po tem, ko bo upravni odbor agencije sprejel postopek sprejemanja predpisov. Agencija mora za boljše upoštevanje tega postopnega pristopa spremeniti zgoraj navedene naloge in pristojnosti.
5. Delo je opravila skupina za sprejemanje predpisov, ki jo je ustanovila agencija. Njena sestava je bila določena na podlagi postopkov agencije za sprejemanje predpisov, da se

---

¹ Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L 79, 19.3.2008, str. 1).

² Uredba (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES (UL L 309, 24.11.2009, str. 51).

³ Direktiva 2006/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o licenci kontrolorja zračnega prometa Skupnosti (UL L 114, 27.4.2006, str. 22).

⁴ http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/TORs2/ToR%20ATM.003.pdf.

⁵ TREN F2/JP/sr D(2009) 74614 z dne 9. decembra 2009.

upoštevajo zapletenost nalog, potrebno strokovno znanje in zainteresirane strani, na katere lahko delo vpliva. Sama agencija je opravljala naloge sekretariata te skupine in pripravila to mnenje.

6. Agencija v nadaljnjem besedilu prilaga svoje mnenje Komisiji, ki naj bi v prvi fazi izvedla „hitri“ pristop, pravno skladen s členoma 8c in 22b osnovne uredbe.
7. Predlagana pravila so bila oblikovana ob upoštevanju Direktive 2006/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o licenci kontrolorja zračnega prometa Skupnosti, že obstoječe zakonodaje Skupnosti v okviru enotnega evropskega neba ter veljavnih mednarodnih standardov in priporočenih praks, ki jih je organizacija ICAO objavila (tj. prilog) na podlagi člena 37 Čikaške konvencije in člena 2(2)(d) osnovne uredbe, v katerem je agencija pozvana, naj državam članicam pomaga pri izpolnjevanju njihovih obveznosti po Čikaški konvenciji z oblikovanjem osnove za skupno razlago in enotno izvajanje njenih določb ter z zagotavljanjem, da se njene določbe ustrezno upoštevajo pri oblikovanju izvedbenih pravil.
8. Agencija za zagotavljanje popolnega izvajanja zgoraj navedenih členov osnovne uredbe in vzpostavitev popolne skladnosti z bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb k osnovni uredbi ovrednoti evropski sistem za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa in nadaljnje izboljšave, ki so potrebne za premik k „pristopu k popolnemu letalskemu sistemu“, da se Komisiji v drugi fazi predloži mnenje, vključno s potrebnimi izvedbenimi ukrepi.
9. To mnenje je bilo sprejeto – ob delnem upoštevanju postopka, ki ga je podrobno opredelil upravni odbor agencije⁶ – v skladu z določbami člena 19 osnovne uredbe. Odstopanja od navedenega postopka, ki izhajajo iz uporabe „hitrega“ pristopa, kakor sta ga zahtevala Komisija in Odbor za enotno evropsko nebo, so bila predstavljena upravnemu odboru agencije, ki je potrdil svojo načelno podporo uporabi takega postopka v tem posebnem primeru, ko je obstoječa zakonodaja že uveljavljena, ob predpostavki, da ne bo večjih vsebinskih sprememb glede na sedanja pravila.

II. Posvetovanje

10. Zaradi zelo omejenega časovnega razporeda, ki izhaja iz uporabe „hitrega“ pristopa, je treba prvi sklop izvedbenih pravil sprejeti konec leta 2010. To pomeni, da mora agencija to mnenje predložiti najpozneje do junija 2010, zaradi česar ni mogla upoštevati običajnih korakov postopka sprejemanja predpisov, zlasti kar zadeva uradno javno posvetovanje z zainteresiranimi stranmi. Če bi upoštevala običajni postopek sprejemanja predpisov, bi morala izdati obvestilo o predlagani spremembi (Notice of Proposed Amendment – NPA), sledilo pa bi javno posvetovanje, kar bi od trenutka objave obvestila NPA do objave dokumenta o odzivih na pripombe (Comment Response Document – CRD) in izdaje mnenja skupaj trajalo najmanj šest ali sedem mesecev. Predlagani osnutek pravila pomeni prenos že obstoječe direktive, pri čemer ni bil izdan sklep agencije, ki bi vseboval sprejemljive načine usklajevanja ali navodila. Zato je bil predlagan „hitri“ postopek, na podlagi katerega bo mnenje izdano neposredno Evropski komisiji in objavljeno.
11. Agencija bo za zagotovitev, da so zainteresirane strani čim bolj dobro obveščene o vsebini tega mnenja, skupaj z Evropsko komisijo organizirala namensko konferenco, na kateri bo podrobno pojasnila vsebino tega mnenja. Agencija bo poleg tega organizirala ločene informativne sestanke o vsebini tega mnenja za vsaj naslednje organe: Odbor za enotno evropsko nebo (SSC), Posvetovalni organ panoge (ICB), Svetovalni odbor EASA, Svetovalno skupino nacionalnih organov (AGNA) in Posvetovalni odbor za varnostne standarde (SSCC).

---

⁶ Sklep upravnega odbora v zvezi s postopkom, ki ga mora agencija upoštevati pri izdaji mnenj, certifikacijskih specifikacij in navodil (postopek sprejemanja predpisov). EASA MB 08-2007, 13.6.2007.

12. Agencija bo Evropski komisiji predložila pisne sklepne ugotovitve o rezultatih konference in informativnih sestankov ter jih objavila na namenski spletni strani o upravljanju zračnega prometa in letališčih⁷.

III. Vsebina mnenja agencije

Ozadje

13. Pri izpolnjevanju naloge sprejemanja predpisov na podlagi zgoraj navedenih navodil je bilo treba upoštevati naslednje izzive.
14. Obstoječi pravni instrument ima obliko direktive, ki jo je treba „prenesti“ v uredbo. Ta sprememba pravne narave že pomeni bistveno spremembo stopnje, do katere so določbe prihodnjega pravnega akta zavezujoče. V nasprotju z direktivami, ki so po svoji naravi zavezujoče glede na rezultate, ki jih je treba doseči, nacionalnim organom pa prepuščajo izbiro oblike in metod, zaradi česar jih je treba prenesti v nacionalni pravni sistem držav članic, je uredba splošno uporabna, v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.
15. Obstoječo direktivo sta sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 80(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, pravna podlaga novega izvedbenega pravila pa je člen 8c osnovne uredbe, s katerim so bila Komisiji podeljena pooblastila za sprejemanje ukrepov za spremembo nebitvenih elementov navedenega člena z njegovo dopolnitvijo. Cilji, obseg in vsebina prenosa pooblastil so v osnovni uredbi jasno opredeljeni in pomenijo jasne meje za sprejetje izvedbenih pravil na podlagi navedene uredbe. Poleg tega osnovna uredba določa skupne bistvene zahteve za zagotavljanje visoke enotne stopnje varnosti v civilnem letalstvu, od Komisije pa zahteva sprejetje potrebnih izvedbenih pravil za zagotavljanje njihove enotne uporabe.
16. Enotna uporaba izvedbenih pravil je ključni element pri vzpostavitvi in ohranjanju visoke enotne stopnje varnosti v civilnem letalstvu v Evropi ter je tako ključni dejavnik za doseganje ciljev iz osnovne uredbe. Zato ni mogoče ohraniti diskrecijskih pravic držav članic v zvezi z izvajanjem skupnih zahtev.
17. Ne nazadnje sta ohranitev in krepitev skupnega programa licenciranja za kontrolorje zračnega prometa v Evropski uniji bistvena elementa evropskega sistema kontrole zračnega prometa. Določitev skupne enotne stopnje varnosti bo tudi okrepila vzajemno priznavanje licenc ter olajšala prosto gibanje oseb in storitev.

Opravljenе spremembe v primerjavi z obstoječo direktivo

18. Agencija ni pri izpolnjevanju naloge sprejemanja predpisov v program licenciranja kontrolorjev zračnega prometa uvedla vsebinskih sprememb ali zahtev glede licenciranja. Nekatere spremembe, ki vplivajo na nekatere določbe direktive, pa so bile neizogibne zaradi zgoraj opisane **spremenjene pravne podlage** in jasno opredeljenih ciljev, obsega in vsebine prenosa pooblastil, ki izhajajo iz hierarhično višje uredbe (glej zlasti člen 8c(10) osnovne uredbe). V takih primerih so si agencija in strokovnjaki skupine za sprejemanje predpisov prizadevali poiskati rešitve, ki omogočajo ohranitev sedanjega stanja v državah članicah in ne pomenijo bistvenih sprememb na ravni zahtev.

Primeri:

- (1) opredelitev področja uporabe osnovne uredbe ne omogoča razširitve področja uporabe tega izvedbenega pravila neposredno na kontrolorje zračnega prometa, ki delajo pod pristojnostjo izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa (ANSP), ki zagotavlja storitve za premike zrakoplovov, razen storitev splošnega zračnega prometa – GAT (kar običajno pomeni vojaške izvajalce). Države članice namesto tega in popolnoma v skladu z določbami osnovne uredbe zagotovijo, da storitve, ki

---

⁷ <http://easa.europa.eu/atm/index.html>.

jih za javnost opravlja ali daje na voljo vojaško osebje, omogočajo vsaj enakovredno stopnjo varnosti, in se lahko odločijo, da bodo načela tega izvedbenega pravila uporabljale za vojaško osebje, ki prostovoljno opravlja storitve za javnost;

- (2) uvedba osnovnih zahtev v zvezi s sistemom upravljanja organizacij za usposabljanje z izrecnim sklicevanjem na imenovanje odgovornega poslovodnega delavca, obveznosti glede vodenja evidenc in omogočanje dostopa do zmogljivosti pristojnemu organu za opredelitev podlage za skladnost z veljavnimi bistvenimi zahtevami in pravili ICAO.

19. Potrebne so bile nadaljnje spremembe za **obravnavo diskrecijskih pravic**, ki so državam članicam dodeljene na podlagi direktive. Teh pravic ni mogoče ohraniti na podlagi ureditve iz osnovne uredbe, saj so v nasprotju z veljavnimi načeli navedene uredbe. Kot kompromisna rešitev se predlaga ohranitev nekaterih od teh ureditev z ustreznimi prehodnimi ureditvami namesto splošnih določb, ki bi državam članicam omogočale, da še naprej določajo nacionalne „različice“. Ti prehodni ukrepi bi državam članicam, ki so take različice že oblikovale, omogočili, da še naprej uporabljajo nacionalno zakonodajo, dokler ne bodo oblikovana skupna pravila, s katerimi bodo nadomeščene sedanje različice. To bo državam članicam omogočilo nadaljnje izvajanje sedanjih praks brez ogrožanja sistema, vzpostavljenega z osnovno uredbo, ne da bi se jim dovolilo oblikovanje odstopanj od splošnih pravil zunaj možnosti, ki jih že dopušča osnovna uredba.

Primera:

- (1) uporaba nacionalnih pooblastil;
- (2) državam članicam je dana možnost uvedbe starostne meje za izvajanje privilegijev, ki izhajajo iz pooblastila enote.

20. Druge oblike diskrecijskih pravic, dodeljenih državam članicam, je bilo treba obravnavati z drugačno metodologijo. V zvezi s temi **možnostmi odstopanj**, ki izpolnjujejo pogoje za uporabo določb o prožnosti, ki jih omogoča člen 14(6) in (7) osnovne uredbe, ni pravne možnosti za odstopanje od zahtev drugače kot s temi določbami. Določbe člena 14 državam članicam omogočajo, da v ustrezno utemeljenih primerih ne upoštevajo standardov iz izvedbenih pravil, obenem pa zagotavljajo doseganje enakovredne stopnje varnosti, kar omogoča vzajemno priznavanje in celo uporabo istega ukrepa v podobnih primerih v drugih državah članicah. To velja za možnosti odstopanja v zvezi z izobraževalnimi standardi in minimalno starostjo.

Primera:

- (1) agencija v zvezi s pristojnostmi, dodeljenimi državam članicam za odstopanje od predpisanih izobraževalnih standardov, predlaga spremembo in posplošitev zahteve v zvezi z izobraževalnimi standardi, da ne bi bilo treba oblikovati posebnega postopka za podstandardne primere, kar bi bil odmik od splošne možnosti odstopanja, ki jo omogoča sama osnovna uredba;
- (2) možnost, da se dovoli nižja starost za začetek izobraževanja, je bolj zapleteno vprašanje, ker lahko to odstopanje na podlagi sedanje ureditve iz direktive vpliva tudi na vzajemno priznavanje licenc. Agencija meni, da osnovna uredba državam članicam samodejno omogoča odstopanje glede starosti za začetek izobraževanja, če so izpolnjeni pogoji za uporabo določb o prožnosti. Kot pa je pojasnjeno zgoraj, določbe osnovne uredbe o prožnosti izrecno pomenijo vzajemno priznavanje vseh licenc, izdanih v skladu z veljavnimi skupnimi pravili, to načelo pa se uporablja tudi za licence, izdane na podlagi določb o prožnosti. Zato ohranitev možnosti zavrnitve vzajemnega priznavanja licenc, izdanih na podlagi določb o prožnosti, da se omogoči nižja starostna meja, pravno in tehnično ne bi bila mogoča in upravičena. Agencija ob upoštevanju navedenega in glede na omejena pooblastila za izvajanje le minimalnih tehničnih posodobitev predlaga dve možnosti za namen člena 29 v

povezavi s členom 8(3)(a), pri čemer v obeh primerih jasno podpira možnost A, ki je tehnično in pravno utemeljena rešitev, obenem pa zagotavlja skladnost z ustrežno zahtevo ICAO.

21. Opraviti je bilo treba nekatere **uredniške spremembe** za lažjanje neposredne uporabe določb brez nacionalnih izvedbenih pravil (1), prilagoditev terminologije izvedbenega pravila terminologiji osnovne uredbe (2) ali uskladitev uporabljenih sklicev v zvezi z obdobji veljavnosti v celotnem besedilu (3).

Primeri:

- (1) v uredbi je določeno, da je treba vlogo za licenco nasloviti na pristojni organ v obliki in na način, ki ga določi ta organ – v direktivi ni bilo takih postopkovnih zahtev, saj so bili v njej le določeni cilji, ki jih je treba doseči z nacionalnimi izvedbenimi pravili;
- (2) uporaba izraza „organizacija za usposabljanje“ namesto izraza „izvajalec usposabljanja“ za prilagoditev terminologije osnovni uredbi; uporaba izraza „pristojni organ“ namesto „nacionalni nadzorni organ“, saj mora agencija v zvezi z nekaterimi omejenimi, a dobro opredeljenimi nalogami prevzeti vlogo nacionalnih organov, zaradi česar je potreben splošnejši izraz;
- (3) uskladitev sklicev na obdobja veljavnosti, pri čemer se daje prednost uporabi izračunov v letih namesto v mesecih.

22. Potrebne so bile **minimalne tehnične posodobitve** za doseg skladnosti z zahtevo iz člena 8c(11) osnovne uredbe in upoštevanje najnovejšega tehničnega razvoja, vključno z najboljšimi praksami ter znanstvenim in tehničnim napredkom, pri usposabljanju kontrolorjev zračnega prometa. Te spremembe vključujejo potrebno posodobitev sklicev (1) in druga pojasnila, ki so jih strokovnjaki skupine za sprejemanje predpisov šteli za nujna (2)(3).

Primeri:

- (1) posodobitev sklica na zadnjo izdajo Eurocontrolove specifikacije za skupne temeljne vsebine začetnega usposabljanja kontrolorjev zračnega prometa (ATCO Common Core Content Initial Training) v ustrezni prilogi;
- (2) od učencev kontrolorjev zračnega prometa je treba jasno zahtevati jezikovno pooblastilo za uskladitev različnih nacionalnih praks na tem področju;
- (3) predlaga se pojasnitev ponovne potrditve veljavnosti zdravniških spričeval z uvedbo 45-dnevnega obdobja za ponovno potrditev veljavnosti, ki ne vpliva na začetni/končni datum veljavnosti.

23. Poleg tega so bile potrebne nadaljnje **spremembe strukture**. Ta osnutek izvedbenega pravila na podlagi zgoraj navedenih navodil ne upošteva horizontalne strukture, predvidene za izvedbena pravila osnovne uredbe, in v enem zakonodajnem aktu vsebuje vse določbe, ki se nanašajo na licenciranje kontrolorjev zračnega prometa. Osnutek besedila je zdaj razdeljen na poglavja in člene. Za lažjo uporabo in poznejšo vključitev teh določb v horizontalno strukturo izvedbenih pravil so posamezna poglavja posvečena izdaji zdravniških spričeval kontrolorjev zračnega prometa, zahtevam, ki se uporabljajo za organizacije za usposabljanje, in zahtevam, ki se uporabljajo za pristojne organe. V vsakem poglavju so zahteve združene glede na njihove subjekte (1)(2).

Primeri:

- (1) privilegiji in pogoji, ki se nanašajo na licenco učenca kontrolorja zračnega prometa, so združeni v en člen;
- (2) določba o veljavnosti ratingov in rating pooblastil je zdaj razdeljena v dve določbi, ki se pojavita v ustreznih členih.

Načrtovanje za drugo fazo

24. Zaradi posebne pravne narave direktive je izvajanje njenih zahtev prepuščeno državam članicam, to pa ne drži za uredbo, katere cilja sta neposredna uporaba v pravnem redu držav članic in neposreden vpliv nanj. Zaradi „hitrega“ postopka in omejenih pooblastil, dodeljenih agenciji za izvedbo le minimalnih tehničnih posodobitev, ni bilo mogoče obravnavati vseh vprašanj, zahtev in postopkov, ki jih direktiva ne zajema, v primerjavi z zahtevami iz osnovne uredbe.
25. Dogovorjeno je bilo, da je ta vprašanja mogoče v celoti obravnavati in rešiti šele v drugi fazi priprave izvedbenih pravil za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa, katere cilja bosta popolno izvajanje zahtev, ki izhajajo iz osnovne uredbe, in vzpostavitev popolne skladnosti z bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb k navedeni uredbi.
26. Na podlagi ocene, ki jo je agencija izvedla v sodelovanju s strokovnjaki skupine za sprejemanje predpisov, so bila številna vprašanja opredeljena že v tej fazi, v kateri so za izpolnitev zgornjega namena potrebni nadaljnji zakonodajni ukrepi, vključno z oblikovanjem dodatnih zahtev za krepitev veljavnih določb. Ta vprašanja morajo med drugim vključevati:
  - uskladitev veljavnih zahtev s starostno mejo, izobrazbenimi kvalifikacijami in jezikovnimi zahtevami;
  - pregled zahtev za usposabljanje in module usposabljanja za vzpostavitev popolne skladnosti z bistvenimi zahtevami ter oblikovanje izvedbenih pravil in sprejemljivih načinov usklajevanja, ki se nanašajo na usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa;
  - oblikovanje podrobnih in prilagojenih pravil, ki se uporabljajo za ocenjevanje usposobljenosti, inštruktorje in ocenjevalce, pri čemer se upoštevajo vrsta izvedenega usposabljanja ali vrednotenja za vzpostavitev skladnosti z bistvenimi zahtevami, in postopkov, ki se uporabljajo za njihovo certifikacijo;
  - oblikovanje izvedbenih pravil in sprejemljivih načinov usklajevanja, ki se nanaša na izdajo zdravniških spričeval kontrolorjem zračnega prometa;
  - uvedbo podrobnejših določb glede poslabšanja zdravstvene sposobnosti ter uporabe psihoaktivnih snovi in zdravil;
  - končno uvedbo dodatnih ratingov in rating pooblastil;
  - uvedbo predlog za licence in spričevala;
  - vključitev zahtev za pristojne organe in organizacije za usposabljanje v ustrezne dele horizontalne strukture pravil, ki jo je agencija predlagala v obvestilu NPA 2008-22⁸;
  - oblikovanje zahtev in meril za odobritev ocenjevalcev in (po potrebi) izpraševalcev;
  - krepitev zahtev za sistem upravljanja v skladu s predlaganim iz navedenega obvestila NPA in izvajanje zahtev iz Priloge 1 ICAO za upravljanje varnosti;

---

⁸ V tem obvestilu NPA je predlagano, naj se „organizacijske“ zahteve za regulirane letalske organizacije vključijo v enotno izvedbeno pravilo, ki se uporablja za vse regulirane letalske organizacije (Del-OR). Te skupne organizacijske zahteve, ki se uporabljajo za vse organizacije (npr. sistem upravljanja, splošne osebne zahteve, dostop do zmogljivosti, vodenje evidenc), so bile posplošene v poddel OR.GEN. Te posebne določbe za vsako vrsto letalskih organizacij (npr. izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa (ANSP), organizacije za usposabljanje, letalske prevoznike, upravljavce letališč) bodo vsebovale dodatne organizacijske zahteve v dodatnih poddelih (npr. OR.ATO, OR.OPS). Predlagane določbe za upravljanje varnosti so vključene v Del-OR, poddel OR.GEN, oddelek 2, OR.GEN.200. Agencija zdaj pregleduje pripombe, prejete med javnim posvetovanjem o tem obvestilu NPA. Kmalu bosta objavljena ustrezen dokument o odzvih na pripombe in spremenjeno besedilo.

- opredelitev privilegijev organizacij za usposabljanje v zvezi s potrditvami in spremembami tečajev usposabljanja, načrtov usposabljanja in shem usposobljenosti;
  - oblikovanje zahtev za simulacijske naprave za usposabljanje.
27. Agencija v ta namen predlaga izvedbo vrednotenja evropskega sistema za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa in nadaljnjih izboljšav, ki so potrebne za premik k „pristopu k popolnemu letalskemu sistemu“, da se Komisiji v drugi fazi predloži mnenje, vključno s potrebnimi izvedbenimi ukrepi.
28. Ta vprašanja je treba obravnavati tudi v zgoraj navedenem mnenju, saj zdaj na podlagi pospešenega postopka ni mogoče oblikovati skupnih pravil namesto različnih nacionalnih določb, zato agencija predlaga prehodno ohranitev nacionalne zakonodaje držav članic, če je to primerno (glej tudi točko 19 za podrobnejšo pojasnitev).

Vsebina

Poglavje 1 – Osnovna načela

29. To poglavje vsebuje osnovna načela, ki se uporabljajo v tej uredbi. V členih 1 in 2 so opredeljeni **cilji, vsebina in področje uporabe** uredbe. Cilj vsebine je pojasniti, kaj je obravnavano v tem aktu, medtem ko se področje uporabe nanaša na kategorije dejanskih ali pravnih okoliščin in osebe, za katere se akt uporablja. Poglavje vsebuje tudi seznam opredelitev pojmov in opredelitev pojma pristojni organ. Terminologijo v teh členih je bilo treba prilagoditi novi terminologiji Lizbonske pogodbe. Področje uporabe in vsebina tega izvedbenega pravila sta odvisna od področja uporabe in vsebine osnovne uredbe, zato ju ni mogoče razširiti prek področja uporabe in vsebine pravnega akta, s katerim se prenašajo pooblastila.
30. Opredelitev področja uporabe osnovne uredbe ne omogoča razširitve področja uporabe tega izvedbenega pravila neposredno na kontrolorje zračnega prometa, ki delajo pod pristojnostjo izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa (ANSP), ki zagotavlja storitve za premike zrakoplovov, razen storitev splošnega zračnega prometa – GAT (kar običajno pomeni vojaške izvajalce). Države članice namesto tega in popolnoma v skladu z določbami osnovne uredbe države članice zagotovijo, da storitve, ki jih za javnost opravlja ali daje na voljo vojaško osebje, omogočajo vsaj enakovredno stopnjo varnosti (odstavek 3). Treba je poudariti, da zaradi jasne izključenosti vojske s področja uporabe osnovne uredbe uporabe skupnih pravil na podlagi tega izvedbenega pravila ni mogoče razširiti na vojsko. Agencija EASA kot kompromisno rešitev predlaga, naj se v glavnem besedilu in uvodnih izjavah poudari, da se lahko države članice prostovoljno odločijo za uporabo načel te uredbe (tj. načel civilnih pravil) za vojaške kontrolorje, če to želijo za ohranitev enake stopnje varnosti (odstavek 4).
31. Terminologija je prilagojena terminologiji osnovne uredbe. Čeprav je drugačna, se šteje, da uporaba izraza „javnost“ („storitve, ki jih za javnost opravlja ali daje na voljo“) zagotavlja dovolj široko pokritost za zagotavljanje enake stopnje varnosti. Treba je opozoriti, da je bil izraz „učinkovit“ zamenjan z izrazom „enakovreden“, da bi se čim bolj ohranilo besedilo direktive. Za lažjo razlago so v uvodne izjave vključena tudi pojasnila o namenu zakonodajalca.
32. V členu 3, ki vsebuje **opredelitve pojmov**, so bile opravljene le uredniške spremembe za zagotovitev, da so opredelitve usklajene s terminologijo iz osnovne uredbe, in njihovo omejitev na potrebne elemente opredelitve pojma, kar pomeni črtanje normativnih in pozneje ponovljenih elementov, na primer v opredelitvi pojma „rating“. V zvezi z drugo fazo je treba opozoriti, da se v osnovni uredbi v zvezi z inštruktorji in ocenjevalci dosledno uporablja izraz „certifikat“, vendar v „hitrem“ postopku njegova uvedba ni bila predvidena. Prav tako je treba opozoriti, da je področje uporabe „pooblastil inštruktorja“, ki bo imenovano certifikat, zelo omejeno v zvezi s področjem uporabe, predvidenim v osnovni uredbi.

33. V členu 4 je uveden in opredeljen pojem **pristojni organ**. Sklici na nacionalne nadzorne organe (NSA), kakor se uporabljajo v direktivi, so bili nadomeščeni s sklici na pristojne organe. Razlog za to spremembo je potreba po širšem pristopu in terminologiji, saj je agencija v dobro opredeljenih primerih imenovana za pristojni organ. Ta deljena delovna obremenitev je pojasnjena v tem členu, sledi pa ji dosledna uporaba izraza „pristojni organ“ v celotnem besedilu osnutka izvedbenega pravila. Treba je poudariti tudi, da ta sprememba besedila ne vpliva na položaj in kontinuiteto sedanjih nacionalnih nadzornih organov. Za lažjo razlago je bila dodana tudi ustrezna uvodna izjava.

Poglavje 2 – Načela licenciranja

34. Cilj tega poglavja je opredeliti in združiti **osnovna načela**, ki se uporabljajo za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa.
35. Člen 5 pomeni, da je pristojni organ oblikoval postopke in prijavní obrazec za obravnavo vlog. Vlogam se priložijo dokazila o usposobljenosti prosilca. Še eno pomembno načelo, ki ga je treba poudariti, je, da licenca ali certifikat vsebuje vse ustrezne informacije o privilegijih, dodeljenih s tem dokumentom. Poleg tega bo tako kot prej licenca ostala last osebe, ki ji je bila dodeljena, za lajšanje prostega gibanja kontrolorjev zračnega prometa, v tem členu pa so opredeljeni primeri za začasen odvzem ali preklic licence.
36. Cilj novouvedenega člena 6 je le okrepiti splošno osnovno načelo licenciranja z navedbo, da so privilegiji, dodeljeni z licenco, vedno odvisni od veljavnosti ratingov, pooblastil in zdravniškega spričevala.

Poglavje 3 – Licence, ratingi in pooblastila

37. Cilj tega poglavja je opozoriti na privilegije in pogoje, povezane z licencami, ratingi in pooblastili, pri čemer so v tem poglavju tudi združeni ustrezne zahteve (na primer obdobja veljavnosti) in dejanska vprašanja, na katera se nanašajo.
38. Člen 7 združuje privilegije (odstavek 1), dodeljene z **licenco učenca kontrolorja zračnega prometa**, ter pogoje (odstavek 2), ki veljajo za pridobitev te licence in so bili prej obravnavani v členih 4 in 5 direktive.
39. V zvezi z zahtevami za pridobitev licence učenca kontrolorja zračnega prometa ni nobene bistvene spremembe. Vendar je bilo treba pregledati pristop k zahtevanemu minimalnemu izobraževalnemu standardu in odpraviti možnost držav članic, da se odločijo za morebitna odstopanja, ki jim je bila dana z direktivo. Ker bi različni pristopi in postopki v državah članicah oslabili pričakovani učinek skupnih pravil, se zdaj predlaga posplošitev zahteve, ki se nanaša na izobraževalne standarde, da ne bi bilo treba oblikovati posebnih postopkov za posebne primere, kar pa še vedno pušča nekaj manevrskega prostora za presojo sposobnosti prosilca, da uspešno dokonča usposabljanje.
40. V odstavku 3 so bile opravljene nekatere tehnične in uredniške spremembe za pojasnitev obveznosti, da se v licenco učenca vključi tudi jezikovno pooblastilo, in dejstva, da se izraz „če je primerno“ nanaša na rating v zvezi z rating pooblastilom in izvajalcu storitev ne omogoča izbire.
41. V členu 8 so združeni privilegiji (odstavek 1), dodeljeni z licenco **kontrolorja zračnega prometa**, in pogoji (odstavek 3), ki veljajo za pridobitev te licence. Z novo določbo, vključeno v odstavek 2, so obravnavani primeri, v katerih mora kontrolor zračnega prometa opraviti dodatno usposabljanje, bodisi zaradi preselitve v drugo državo bodisi zaradi menjave enote, v kateri je zaposlen. Pomembno je, da lahko kontrolor „pripravnik“ v takih primerih nadgrajuje svojo licenco kontrolorja zračnega prometa, ki seveda vključuje privilegije iz licence učenca kontrolorja zračnega prometa.
42. V zvezi z zahtevami za pridobitev licence kontrolorja zračnega prometa ni nobene bistvene spremembe. Vendar je bilo treba pristop k uvedbi zahteve za minimalno starost prilagoditi filozofiji in načelom osnovne uredbe, ki je hierarhično višji vir pravnih obveznosti. Države članice imajo na podlagi osnovne uredbe možnost odstopanja od

zahtev iz izvedbenih določb s postopkom iz člena 14(6) in (7) osnovne uredbe, tako imenovanih „določb o prožnosti“. To državam članicam že omogoča, da v ustrezno utemeljenih primerih odstopajo od tega standarda, obenem pa zagotavlja, da je dosežena enakovredna stopnja varnosti, zaradi česar lahko druge države članice vzajemno priznavajo in celo uporabljajo isti ukrep v podobnih primerih. Zato v tem izvedbenem pravilu ni potrebe (in pravne možnosti) po vzpostavitvi drugega postopka za obravnavo odstopanj od te posebne zahteve. Agencija želi poleg tega poudariti, da je minimalna starost 21 let za prosilce za licenco kontrolorja zračnega prometa standard ICAO, kar le krepi potrebo po ustrezni utemeljitvi in ublažitvi mogočih varnostnih posledic odstopanja od tega standarda. Agencija kljub tej utemeljitvi za premagovanje težave, ki izhaja iz prejetih nasprotujočih si pooblastil, za nadaljnjo obravnavo predlaga dve možnosti. V možnosti A je odstavek (a) člena 8(3) omejen na en stavek, ki vključuje jasno starostno omejitev 21 let na podlagi ustrezne zahteve ICAO brez možnosti odstopanja. V možnosti B pa je dodana možnost odstopanja v zvezi z minimalno starostjo, ki je prepisana iz direktive.

43. V zvezi s posledicami odstopanja od zahteve glede minimalne starosti, ki jo je predpisala organizacija ICAO, je treba opozoriti na še eno postopkovno vprašanje. Uporaba določb o prožnosti, ki jih osnovna uredba omogoča za samodejno odstopanje, pomeni vzajemno priznavanje morebitnega odstopanja, če je to upravičeno in odobreno, kar samo po sebi pomeni drugačen pristop od pristopa iz direktive, na podlagi katerega države članice niso smele priznati licenc mlajših imetnikov (glej člen 15(1) o vzajemnem priznavanju licenc kontrolorjev zračnega prometa). Agencija za odpravo težave, ki izhaja iz prejetih nasprotujočih si pooblastil, zdaj za nadaljnjo obravnavo predlaga dve možnosti. Možnost A, kakor je predstavljena v osnutku besedila člena 29 in ki jo sestavlja le en odstavek, krepi načelo vzajemnega priznavanja brez dodatnih omejitev. V možnosti B pa je poleg tega za države članice ohranjena možnost omejitve v zvezi s kontrolorji zračnega prometa, ki še niso dosegli minimalne starostne meje 21 let. Da ne bi bilo ogroženo načelo vzajemnega priznavanja, je ta omejitev oblikovana nekoliko drugače in omejuje izvajanje njihovih privilegijev na državo članico, ki je izdala njihovo licenco.
44. Agencija na podlagi zgornjih pojasnil daje jasno prednost možnosti A v obeh primerih, ker je tehnično in pravno utemeljena rešitev, obenem pa zagotavlja skladnost z ustrezno zahtevo ICAO.
45. Člen 9 vključuje nespremenjen opis **ratingov** in opis obdobja veljavnosti, ki se nanaša na ratinge, zaradi doslednosti in lažjega branja vključene v odstavek 2 tega člena.
46. Člen 10 vsebuje prav tako nespremenjen opis **rating pooblastil** in opis obdobja veljavnosti, ki se nanaša na ratinge, zaradi doslednosti in lažjega branja vključene v odstavek 4 tega člena.
47. V zvezi z rating pooblastili je bilo treba v skladu z novo pravno podlago obravnavati pomembno diskrecijsko pravico, ki je državam članicam dodeljena z direktivo. Kot je pojasnjeno že v odstavku 19 zgoraj, teh pravic ni mogoče ohraniti na podlagi ureditve iz osnovne uredbe, saj so v nasprotju z njenimi veljavnimi načeli. Kot kompromisna rešitev se predlaga črtanje odstavka 4 člena 7 direktive in ohranitev možnosti nacionalnih rating pooblastil prek ustreznih prehodnih ureditev, ki bi državam članicam omogočale nadaljnjo uporabo nacionalnih „različic“. Tak prehodni ukrep državam članicam, ki so že oblikovale nacionalna rating pooblastila, omogoča, da jih še naprej uporabljajo v skladu z nacionalno zakonodajo, dokler ne bo na voljo dovolj časa za oblikovanje skupnih pravil, ki bodo nadomestila različne nacionalne določbe. Prednost tega pristopa je, da državam članicam omogoča nadaljnje izvajanje sedanjih praks, obenem pa jim ne omogoča nadaljnjih novih odstopanj od splošnih pravil zunaj možnosti, ki jih dopušča osnovna uredba. Poleg tega je njegova prednost vzpostavitev stanja „mirovanja“ za lažji razvoj skupnih zahtev v drugi fazi.
48. V členu 11 so obravnavana **pooblastila lokacije**, vključno z obdobjem njihove veljavnosti in postopkom za podaljšanje njihove veljavnosti zaradi doslednosti. V primerjavi z ustreznim besedilom direktive so bile opravljene uredniške spremembe v

odstavkih 3 in 4 za zagotovitev, da veljavnosti pooblastil lokacije ni mogoče podaljšati le enkrat „za naslednjih 12 mesecev“, temveč jih je mogoče podaljšati „za naslednje 12-mesečno obdobje“. Prav tako se za potrebno tehnično spremembo šteje pojasnitev pravice imetnikov licence, da pridobijo podatke o dejansko opravljenih urah dela. V dodatku v odstavku 4 se obravnava dodelitev odgovornosti za zmanjšanje števila ur v skladu s sedanjo prakso.

49. V zvezi z drugim stavkom člena 10 direktive, ki omogoča uvedbo starostne meje za izvajanje privilegijev pooblastila lokacije, je treba jasno navesti, da taka diskrecijska pravica ni v skladu z osnovno uredbo, zato je kot take ni mogoče ohraniti. Kot je bilo pojasnjeno že v okviru sprememb, lahko države članice odstopajo od osnovne uredbe in njenih izvedbenih pravil le z uporabo določbe o prožnosti iz člena 14 navedene uredbe, če je dosežena enakovredna stopnja varnosti, ne sme pa se uporabljati za oblikovanje dodatnih zahtev. Zato to vprašanje ni zajeto v členu 14(6). Kot kompromisna rešitev se predlaga prehodna ohranitev sedanjih nacionalnih odstopanj, dokler ne bo na voljo dovolj časa za oblikovanje skupnih pravil, podobno kot v zvezi z vprašanjem nacionalnih rating pooblastil. V zvezi s skupnimi pravili, „ki jih je treba oblikovati“, je treba opozoriti, da bosta njihovo oblikovanje in uporaba zahtevala prilagoditvena obdobja za zagotovitev, da imajo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa sredstva za prilagoditev svojih kadrovskih načrtov in politike morebitnim spremenjenim zahtevam.
50. V členu 12 so obravnavane zahteve v zvezi z jezikovno usposobljenostjo. Cilj novouvedenega odstavka 1 je opozoriti na osnovno zahtevo po **jezikovnem pooblastilu** za angleški jezik za izvajanje privilegijev iz licence kontrolorja zračnega prometa ali licence učenca kontrolorja zračnega prometa. Cilj predstavitve zadnjega stavka starega člena 8(1) na konec tega člena (odstavek 4) je pojasniti, da se ta zahteva uporablja za angleški in lokalni jezik.
51. Države članice lahko v skladu z bistvenimi zahtevami iz točke 4(d)(ii) Priloge Vb k osnovni uredbi še naprej svobodno določajo zahteve glede lokalnega jezika, če se to šteje za potrebno iz varnostnih razlogov. V zvezi z zadnjo zahtevo se zaradi uskladitve in enake obravnave predlaga vključitev nadaljnjih zahtev glede preglednosti in postopkovnih zahtev.
52. Besedilo Priloge III k direktivi je vključeno v zahteve odstavka 3, da se poudari njihova splošna uporaba in na enem mestu zbere celoten sklop veljavnih zahtev. Ta uredniška sprememba nedvomno vpliva na Prilogo III, ki je ni treba ponoviti, razen od preglednice o ocenjevalni lestvici.
53. V odstavku 5 je obravnavana možnost naložitve zahteve glede napredne stopnje (pete stopnje) lestvice za ocenjevanje jezikovne usposobljenosti, kot je že določeno v direktivi. Za jasno dodelitev nalog in odgovornosti, ki so državam članicam na splošno dodeljene z direktivo, se zdi najbolje to točko dodeliti izvajalcem navigacijskih služb zračnega prometa na podlagi obveznosti utemeljitve in istih jamstev, ki so že vzpostavljena v direktivi, in odobritve pristojnega organa.
54. Pravila o veljavnosti jezikovnih pooblastil so zaradi doslednosti vključena v odstavek 6 tega člena. Besedilo je preoblikovano na podlagi predloga strokovnjakov za prilagoditev uporabljene terminologije drugim točkam, v katerih se obravnavajo obdobja veljavnosti. Predlagano je, naj se časovni presledki določijo na tri in šest let (črtanje „ne smejo biti daljši“) zaradi pravne varnosti in preprečitve, da bi morali kontrolorji zračnega prometa prej opravljati preizkuse znanja jezika v skladu z diskrecijsko pravico izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa (ANSP).
55. Zahteve v zvezi s **pooblastilom inštruktorja** so zdaj združene v členu 13 za pojasnitev, da je pooblastilo inštruktorja, kakor je opredeljeno v direktivi, pomembno le pri usposabljanju na delovnem mestu. Treba je opozoriti, da se v bistvenih zahtevah, priloženih osnovni uredbi, upošteva drug podrobnejši pristop k certifikaciji inštruktorjev in da se v njih uporabljena terminologija nanaša tudi na inštruktorje teoretičnih znanj. Ker je cilj tega izvedbenega pravila v prvi fazi prenos že obstoječih zahtev, ni bilo

mogoče oblikovati potrebnih podrobnih in razlikovalnih zahtev za certifikacijo inštruktorjev.

56. Uredniške spremembe so bile uvedene v prejšnjem odstavku, nekatere pa tudi pri opredelitvi zahtev, ki jih morajo izpolnjevati prosilci za pooblastilo inštruktorja. Namen dodatka v odstavku 2(b) je pojasniti, da učenec kontrolor zračnega prometa ne izpolnjuje pogojev za pooblastilo inštruktorja. Treba je opozoriti, da so strokovnjaki opredelili potrebo po uvedbi strožjih zahtev na podlagi varnostnega predpisa organizacije Eurocontrol ESARR št. 5 glede zahtevanega obdobja iz odstavka 2(b), obenem pa tudi po tem, da pristojni organ oblikuje prožni pristop, ki v opredeljenih razmerah omogoča krajše obdobje. Ta vprašanja je treba nadalje obravnavati v drugi fazi.
57. Tudi določba o veljavnosti pooblastil inštruktorjev je zaradi doslednosti vključena v ta člen. Pogoje za podaljšanje in ponovno potrditev veljavnosti je treba opredeliti v drugi fazi.

Poglavje 4 – Izdaja zdravniških spričeval

58. Predlagano je, naj se vprašanju **izdaje zdravniških spričeval** posveti posebno poglavje. Razen nekaterih uredniških sprememb ni bilo sprememb v zvezi z izdajo zdravniških spričeval in zahtevami, na podlagi katerih se spričevala izdajo.
59. V zvezi z **institucionalno stranjo** na zdravstvenem področju so bile uvedene nekatere terminološke spremembe za prilagoditev terminologije, ki se uporablja v Delu-MED in posodobljenih zdravstvenih predpisih iz Eurocontrolovega evropskega razreda 3. Navedene zahteve, na podlagi katerih se izdajo spričevala, ostanejo nespremenjene.
60. Uvedena je bistvena novost glede **veljavnosti zdravniških spričeval** za lažanje ponovnih potrditev veljavnosti in podaljšanj, ki jih opravijo pristojni zdravstveni delavci, obenem pa za zagotovitev, da je zaščiteno celotno obdobje veljavnosti zdravniških spričeval, kar pomeni, da prosilec ne bo izgubil dragocenih dni ali tednov veljavnosti zaradi datuma zdravniškega pregleda. Novo besedilo temelji na določbi 1.2.4.2.1 Priloge 1 ICAO o licenciranju osebja, ki določa, da je obdobje veljavnosti zdravstvenega pregleda v skladu z diskrecijsko pravico organa za licenciranje mogoče podaljšati za največ 45 dni. Organizacija ICAO poleg tega svetuje, naj koledarski dan, na katerega se izteče veljavnost zdravstvenega pregleda, ostane vsako leto isti, kar je mogoče doseči tako, da je datum izteka veljavnosti sedanjega zdravstvenega pregleda začetek novega obdobja veljavnosti na podlagi določbe, da se zdravstveni pregled opravi med obdobjem veljavnosti sedanjega zdravstvenega pregleda, vendar ne več kot 45 dni pred iztekom njegove veljavnosti.
61. Treba je bilo pojasniti dodelitev nalog in odgovornosti v zvezi s **poslabšanjem zdravstvenega stanja** v primerjavi z besedilom direktive. Ob upoštevanju ustreznih vlog in odgovornosti v tej zvezi mora uredba kontrolorjem zračnega prometa najprej nalagati obveznost, naj privilegijev ne izvajajo ob poslabšanju zdravstvenega stanja. Nato je treba pojasniti, da obveznost, ki jo ima imetnik licence glede obveščanja, ni odvisna od nekega postopka, ki ga morda vzpostavi izvajalec storitve. Tretjič, izvajalci storitev morajo vzpostaviti postopek za obravnavo primerov poslabšanja zdravstvenega stanja.

Poglavje 5 – Zahteve za organizacije za usposabljanje

62. Zahteve iz tega poglavja izhajajo iz člena 13 in prvega odstavka Priloge IV k Direktivi 2006/23/ES. Te zahteve so bile organizirane v tri različne člene:
  - člen 17 „Certifikacija organizacij za usposabljanje“;
  - člen 18 „Sistem upravljanja organizacij za usposabljanje“ in
  - člen 19 „Zahteve v zvezi s tečajji usposabljanja, načrti začetnega usposabljanja in usposabljanja v enoti ter shemami usposobljenosti v enoti“.

63. Izraz „izvajalec usposabljanja“ je bil v osnutku besedila nadomeščen z izrazom „organizacija za usposabljanje“. Razlog za to uredniško spremembo je, da sta ta izraz sprejela Evropski parlament in Evropski svet (v nadaljnjem besedilu: zakonodajalec) za namene osnovne uredbe. Poleg tega se ta izraz uporablja tudi v Prilogi 1 ICAO.
64. V zvezi s členom 17 o **certifikaciji organizacij za usposabljanje** je treba opozoriti, da je člen 13(1) direktive že zajet v členu 8c(6) in (7) osnovne uredbe. Splošno načelo priprave pravnih aktov je, da v izvedbenih pravilih ni treba ponoviti vprašanj, ki jih že ureja hierarhično višja zakonodaja. V tem primeru člen 8c osnovne uredbe že določa, da morajo biti organizacije za usposabljanje certificirane. Člen 13(2) direktive, ki vsebuje zahteve za strokovno in operativno usposobljenost organizacij za usposabljanje, je zdaj vključen v drugi odstavek predlaganega člena 17. Člen 13(3) direktive se nanaša na opredelitev pristojnega organa, ki mu mora organizacija za usposabljanje predložiti vlogo. Ta člen je bil prestavljen v predlagani člen 4, ki je splošni člen o opredelitvi pristojnega organa, ki mu mora prosilec predložiti vlogo za certifikat organizacije za usposabljanje. Treba je poudariti, da je agencija v skladu s členom 22b osnovne uredbe pristojni organ za organizacije za usposabljanje, ki so zunaj ozemlja držav članic, vendar usposabljuje kontrolorje zračnega prometa, ki bodo izvajali privilegije v državah članicah.
65. Predlagani člen 17 se zdaj začneja s splošno določbo, ki od prosilca zahteva predložitev vloge ustreznemu pristojnemu organu v obliki in na način, ki ga določi ta pristojni organ. Ta splošna zahteva je značilna zahteva za certifikacijo organizacij, ki temelji na načelu, da pristojni organ opredeli postopke in obrazce za prosilce, ki želijo pridobiti certifikat, prosilci pa jih uporabijo pri svoji vlogi. Direktiva zaradi svoje pravne narave ni vključevala take določbe, vendar agencija razume, da je vsaka država članica razvila te postopke in povezane predpise, ki jih morajo uporabljati prosilci. Drugi odstavek je pogoj (da imajo ustrezno osebje in opremo za zagotavljanje usposabljanja) za pridobitev certifikata organizacije za usposabljanje, ki izhaja iz Priloge IV k direktivi. V primerjavi z direktivo je zadnji odstavek člena 17 nov element, potreben za izvajanje bistvenih zahtev iz točke 5(b)(i) Priloge Vb k osnovni uredbi. Za pristojni organ, odgovoren za nadzor nad organizacijami za usposabljanje, je najpomembnejše, da ima dostop do prostorov organizacije za usposabljanje in ustreznih podatkov, potrebnih za izvajanje nadzora.
66. Predlagani člen 18 o **sistemu upravljanja organizacij za usposabljanje** vsebuje predvsem zahteve, ki izhajajo iz odstavka 1 Priloge IV k direktivi. S tem členom se izvajajo bistvene zahteve iz točke 5(b)(ii) Priloge Vb k osnovni uredbi. Te zahteve so prilagojene zahtevam iz dodatka 2 in dodatka 4 Priloge 1 ICAO, v skladu s katerimi mora organizacija za usposabljanje izvajati sistem upravljanja varnosti. Medtem ko dodatek 2 Priloge 1 ICAO zahteva vzpostavitev sistema upravljanja varnosti in sistema zagotavljanja kakovosti za zagotovitev, da so organizacije za usposabljanje skladne z veljavnimi zahtevami, pa zakonodajalec ni zahteval vzpostavitve dveh neodvisnih sistemov, temveč je zahteval „sistem upravljanja“, ki organizacijam omogoča, da se organizirajo, kot jim najbolj ustreza za doseganje varnostnih ciljev. To je načelo, katerega uporabo je agencija predlagala v obvestilu NPA 2008-22 v zvezi z drugimi organizacijami za usposabljanje na področju letalstva. Zaradi dejstva, da mora agencija čim bolj omejiti predlagane spremembe določb direktive, predlog vključuje le tri spremembe, ki se v tej fazi štejejo za tehnično nujne:
- (1) uvedbo izraza sistem upravljanja za izvajanje osnovne uredbe. To pomeni, da je treba zahtevo za vzpostavljeno strukturo upravljanja in sistem kakovosti šteti za del zahteve za izvajanje in vzdrževanje sistema upravljanja v skladu z bistvenimi zahtevami iz točke 5(d)(ii) Priloge Vb k osnovni uredbi. Ta pristop je upoštevan v predlaganih spremembah;
  - (2) organizacijam naložiti, da morajo imenovati odgovornega poslovodnega delavca. Agencija meni, da je zelo pomembna varnostna zahteva določitev neposredne odgovornosti odgovornega poslovodnega delavca za varnost. Ta zahteva je tudi skladna z odstavkom 1.2 dodatka 4 Priloge 1 ICAO;

- (3) uvedbo zahteve za vodenje evidenc za izvajanje bistvenih zahtev iz točke 5(d)(i) Priloge Vb k osnovni uredbi. Čeprav lahko panožni standardi za sistem kakovosti vključujejo to zahtevo v praksi, je po mnenju agencije treba zagotoviti, da lahko ustrezeni pristojni organ med inšpekcijskim pregledom organizacije za usposabljanje sledi njenim dejavnostim.

Čeprav bi agencija raje videla nadaljnjo okrepitev veljavnih določb direktive v zvezi z zahtevami za sistem upravljanja, so predlagane spremembe zdaj omejene le na absolutno nujno.

67. Določbe predlaganega člena 19 o **zahtevah v zvezi s tečaji usposabljanja, načrti začetnega usposabljanja in usposabljanja v enoti ter shemami usposobljenosti v enoti** neposredno izhajajo iz odstavka 1(c) Priloge IV k direktivi. Poleg običajnih sprememb (izraz „nacionalni nadzorni organi“ je bil nadomeščen z izrazom „pristojni organ“, izraz „izvajalec usposabljanja“ pa z izrazom „organizacija za usposabljanje“) sta predlagani uredniški spremembi uvedba izraza „po potrebi“ pred „načrtom usposabljanja v enoti“ in dodan izraz „ocenjevalec“ izrazu „izpraševalec“. Izraz „po potrebi“ je bil dodan za pojasnitev, da lahko organizacija za usposabljanje zagotavlja tudi samo začetno usposabljanje, v takih primerih pa seveda ni potrebe po predložitvi načrtov usposabljanja v enoti. Izraz „izpraševalec“ je uporabljen v besedilu direktive, medtem ko se izraz „ocenjevalec“ zdaj uporablja v osnovni uredbi. Vendar direktiva ne vsebuje meril za pogoje, ki veljajo za odobritev izpraševalcev ali za ocenjevalce. Čeprav osnovna uredba vsebuje jasna merila za ocenjevalce, agencija na podlagi zgoraj navedenih navodil in stališča skupine strokovnjakov meni, da je treba nadaljnje izvajanje ter določitev pogojev in zahtev za ocenjevalce – po potrebi tudi za izpraševalce – odložiti do druge faze.
68. Določbe odstavka 2 Priloge IV k direktivi ostajajo nespremenjene in so vključene v Prilogo IV k tej predlagani uredbi. Ker je bila vsebina Priloge prilagojena, je bil spremenjen tudi njen naslov, da se izrecno sklicuje na **specifikacije za certifikate organizacij za usposabljanje**.

Poglavje 6 – Zahteve za pristojne organe

69. Zahteve iz tega poglavja izhajajo iz členov 3(2), 3(3), 4(6), 4(7), 13(5), 13(6), 14 in 15 Direktive 2006/23/ES. Te zahteve so bile razvrščene v različne člene:
- člen 20 „Neodvisnost pristojnega organa“;
  - člen 21 „Naloge pristojnih organov“;
  - člen 22 „Izdaja in ohranjanje licenc, ratingov, pooblastil in spričeval“;
  - člen 23 „Ocenjevanje usposobljenosti“;
  - člen 24 „Vodenje evidenc“;
  - člen 25 „Izmenjava informacij“;
  - člen 26 „Certifikacijski postopek za organizacije za usposabljanje“;
  - člen 27 „Spremljanje dejavnosti in izvrševanja organizacij za usposabljanje“;
  - člen 28 „Usposobljeni subjekti“ in
  - člen 29 „Vzajemno priznavanje licenc kontrolorjev zračnega prometa“.
70. Kot v drugih poglavjih je bil izraz „izvajalec usposabljanja“ nadomeščen z izrazom „organizacija za usposabljanje“, izraz „nacionalni nadzorni organ“ pa z izrazom „pristojni organ“.
71. Agencija meni, da so določbe člena 3(2) in 3(3) direktive nujne za zagotavljanje **neodvisnosti pristojnega organa** od izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa in organizacije za usposabljanje. Imena in naslovi pristojnih organov ter njihove spremembe se zdaj prigrasijo agenciji namesto Evropski komisiji. Ta sprememba je bila uvedena, ker agencija te informacije potrebuje za inšpekcijske preglede standardiziranja,

ki jih je treba opravljati v skladu s členom 54 osnovne uredbe. Po razpravah z Evropsko komisijo je bilo dogovorjeno, da državam članicam ne bo treba teh informacij predložiti dvakrat (Evropski komisiji in agenciji), temveč jih bo treba predložiti le enkrat (agenciji). Ko agencija predloži svoja poročila o standardizaciji Evropski komisiji, se poleg tega predložijo tudi ustrezni podatki o pristojnih organih.

72. Predlagani člen 21 o **nalogah pristojnih organov** temelji na členu 14 direktive. Šteje se za primernejše, da se naslov tega člena spremeni v „Naloge pristojnih organov“, kar bolje opisuje njegovo vsebino. Čeprav agencija meni, da vsebina tega člena pristojnim organom ne nalaga nobenih dodatnih obveznosti v primerjavi s tistim, kar se od njih že zahteva na podlagi drugih členov tega osnutka uredbe, se je odločila, da bo ohranila ta seznam in tako kar najbolj omejila število sprememb besedila direktive. Ta premislek in potreba po doslednosti vodita k uvedbi dodatne naloge pristojnega organa v točki (h), in sicer odobritve zahtevka izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa, ki želi od kontrolorjev zračnega prometa, ki jih zaposlujejo, zahtevati napredno stopnjo (stopnjo 5) jezikovne usposobljenosti. Ta zahteva je potrebna za dopolnitev določb predlaganega člena 12(5) in zagotovitev, da se ta praksa izvaja nediskriminacijsko, sorazmerno, pregledno in objektivno.
73. Prvi trije na novo vključeni odstavki člena 22 so predlagani za dopolnitev določb člena 4(6) in 4(7) direktive o **izdaji licenc in povezanih ratingov, pooblastil in zdravniških spričeval** ter njihovem podaljšanju in ponovni potrditvi veljavnosti. Te zahteve so skupne zahteve glede licenciranja za pristojne organe, ki so potrebne za dopolnitev zahtev za prosilce za licence (npr. zahteve za vzpostavitev postopkov za vlogo, izdajo, podaljšanje in ponovno potrditev veljavnosti, zahteve glede postopka, ki ga je treba upoštevati po tem, ko pristojni organ prejme vlogo). Take določbe niso bile vključene v direktivo zaradi njene pravne narave. Vendar agencija meni, da so te splošne zahteve glede licenciranja potrebne za prenos direktive v izvedbeno pravilo. Poleg tega bodo predlagane določbe v drugi fazi olajšale vključitev zahtev za pristojne organe v horizontalno strukturo pravil, ki jo agencija predlaga v obvestilu NPA 2008-22, zlasti pri vključitvi teh zahtev v splošni poddel (z naslovom poddel AR.GEN), ki se uporablja za vse pristojne organe pri nadzoru nad letalskimi organizacijami in poklici, za katere se izdajajo licence.
74. Predlagane določbe v členih 23, 24 in 25 o **ocenjevanju usposobljenosti, vodenju evidenc in izmenjavi informacij** so prenesene iz odstavkov 14(4), 14(3) in 14(2) direktive. Predlagani vrstni red se šteje za bolj logičnega glede na zaporedje nalog pristojnih organov. Predlagane določbe bo treba oceniti in končno pregledati v drugi fazi, ko bodo združene vse zahteve za ta organ. Še enkrat je treba poudariti, da predlagana uredba ne vključuje zahtev, ki se nanašajo na izpraševalce, ter zahtev in meril, ki jih je treba izpolniti, da pristojni organ izda odobritev. Kot je bilo navedeno že zgoraj, bodo te zahteve oblikovane v drugi fazi. Prav tako je treba poudariti, da določbe člena 25 o izmenjavi informacij zajema že člen 15 osnovne uredbe, zato je treba ta člen črtati iz tega izvedbenega pravila, ki pa ne izpolnjuje meril, določenih na podlagi omejenih pristojnosti, podeljenih agenciji za „hitri“ postopek.
75. Predlagane določbe v členih 26 in 27 o **certifikacijskem postopku za organizacije za usposabljanje in spremljanje dejavnosti organizacij za usposabljanje** temeljijo na odstavkih 13(3), 13(5), 13(6) in 14(5) direktive. Vključitev odstavka 1 v člen 26 se šteje za nujno za dopolnitev zahtev, ki se nanašajo na certificiranje organizacij za usposabljanje s stališča pristojnih organov. Pristojni organ mora zato vzpostaviti ustrezne postopke za vlogo, izdajo in ohranitev veljavnosti certifikatov organizacije za usposabljanje. Čeprav direktiva ni vključevala takih določb, je predlagana zahteva potrebna za prenos direktive v izvedbeno uredbo. Ta zahteva bo poleg zahteve, da morajo pristojni organi vzpostaviti postopke za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa, racionalizirana ob vključitvi določb tega poglavja v horizontalno strukturo pravil; te zahteve bodo kot take del zahtev za sistem upravljanja za pristojne organe.

76. V zvezi s členom 27(3) je dodatna uredniška sprememba nadomestitev izraza „pregledi na kraju samem“ z izrazom „nenapovedani inšpekcijski pregledi“. Strokovnjaki so menili, da je izraz „pregledi na kraju samem“ dvoumen, saj ni splošen izraz, ki se uporablja za opisovanje nalog pristojnih organov v zvezi z varnostnim nadzorom. Poleg tega se v osnovni uredbi in njenih izvedbenih pravilih za zahteve za organe uporabljata izraza „inšpekcijski pregledi“ in „nenapovedani inšpekcijski pregledi“. Na podlagi ocene, ki jo je opravila agencija, velja, da predlagana sprememba ne vpliva na pristojne organe in organizacije za usposabljanje, saj le pojasnjuje namen zahteve. Vendar pa v direktivi ni opredeljen obseg izraza „pregledi“, medtem ko je splošni pomen izraza inšpekcijski pregled mogoče najti v osnovni uredbi (npr. v členu 54 osnovne uredbe).
77. Prav tako je treba opozoriti, da je ob upoštevanju člena 11 osnovne uredbe odveč člen 27(5) o vzajemnem priznavanju certifikatov, izdanih v skladu z določbami te uredbe. Z vidika priprave pravnih aktov se določbe, ki so že opredeljene v hierarhično višji zakonodaji, v izvedbenih pravilih ne smejo ponoviti, zato je treba ta odstavek črtati. Vendar ti premisleki niso v skladu z merili, določenimi na podlagi omejenih pristojnosti, dodeljenih agenciji za „hitri“ postopek.
78. Člen 28 predlagane uredbe o **usposobljenih subjektih** temelji na odstavku 14(6) direktive. Pristojni organ ima na podlagi člena 13 osnovne uredbe pravico prenesti pristojnosti za opravljanje vseh certifikacijskih nalog. Na podlagi koncepta, na katerem temelji izraz „certifikacija“ v osnovni uredbi, se vsaka naloga nadzora v zvezi z organizacijami za usposabljanje šteje za certifikacijsko nalogo, saj so potrebne za pridobitev certifikata ali ohranitev njegove veljavnosti. Zato se predlaga črtanje posebnega sklica na posebno nalogo pristojnega organa. Pristojni organ lahko na podlagi člena 13 osnovne uredbe prenese pristojnosti za opravljanje vseh nalog, razen izdaje licenc in certifikatov (in omejitve, začasnega odvzema ali preklica licenc in certifikatov). Poleg tega je bilo sklicevanje na člen 3 Uredbe (ES) št. 550/2004 nadomeščeno s sklicevanjem na člen 13 osnovne uredbe kot pravno podlago tega izvedbenega pravila. Prav tako je treba poudariti, da je bil z Uredbo (ES) št. 1070/2009 spremenjen člen 3 Uredbe (ES) št. 550/2004, izraz „priznana organizacija“ pa je bil nadomeščen z izrazom „usposobljeni subjekt“. Agencija bo v drugi fazi ocenila potrebo po ohranitvi takega člena ob upoštevanju, da so njegove določbe že vključene v osnovno uredbo in bi bilo načelno ta odstavek mogoče črtati.
79. S členom 29 o **vzajemnem priznavanju licenc kontrolorjev zračnega prometa** se prenaša člen 15 direktive. Najprej je treba opozoriti, da so ob upoštevanju člena 11 osnovne uredbe odveč določbe o vzajemnem priznavanju licenc in certifikatov, izdanih v skladu z določbami te uredbe. Z vidika priprave pravnih aktov se določbe, ki so že opredeljene v hierarhično višji zakonodaji, v izvedbenih pravilih ne smejo ponoviti, zato je treba ta odstavek črtati. Vendar ti premisleki niso v skladu z merili, določenimi na podlagi omejenih pristojnosti, dodeljenih agenciji za „hitri“ postopek. Po drugi strani pa ima direktiva bolj omejevalen pristop k vzajemnemu priznavanju v primerjavi z osnovno uredbo, saj državam članicam omogoča, da ne priznajo licenc kontrolorjev zračnega prometa, ki niso dosegli minimalne starostne meje 21 let. Kot je pojasnjeno zgoraj, taka omejitev ni v skladu z načeli osnovne uredbe in zbuja pravne pomisleke, saj izvedbena pravila ne smejo odstopati od hierarhično višje zakonodaje.
80. Agencija za premostitev težave, ki izhaja iz prejetih nasprotujočih si pooblastil, zdaj predlaga dve možnosti za politično arbitražo. V možnosti A, kakor je predstavljena v osnutku besedila, odstavek 1 vključuje le en stavek, ki krepi načelo vzajemnega priznavanja brez dodatnih omejitev. V možnosti B pa je poleg tega ohranjen drugi stavek, v katerem je državam članicam dana možnost omejitve v zvezi s kontrolorji zračnega prometa, ki še niso dosegli minimalne starostne meje 21 let. Da načelo vzajemnega priznavanja ne bi bilo ogroženo, je ta omejitev v primerjavi z direktivo oblikovana nekoliko drugače in omejuje izvajanje privilegijev kontrolorjev zračnega prometa, ki še niso stari 21 let, na državo članico, ki je izdala njihovo licenco. Seveda je mogoče možnost B v tem členu izbrati le v povezavi z možnostjo B iz člena 8(3)(a) in vprašanjem, ali omogočiti odstopanje od zahteve glede minimalne starosti.

81. V odstavkih 2, 3 in 4 predlaganega člena 29 je prepisan preostali del člena 15 direktive. Te zahteve urejajo postopke za primere, v katerih imetnik licence izvaja privilegije iz licence v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bila licenca izdana. Vsebina teh odstavkov in opisani postopki so nespremenjeni.

Poglavje 7 – Končne določbe

82. Zaradi sprememb pravne narave, časovne razporeditve in narave obveznosti držav članic nekatere določbe niso bile prenesene, ker so zastarele, na primer člen 14(7) o predložitvi poročila o uporabi te direktive v triletnih časovnih presledkih. Ker je direktiva že razveljavljena in ob upoštevanju pričakovanega začetka veljavnosti te uredbe je predložitev poročila o uporabi te direktive odveč. Po drugi strani bodo inšpekcijski pregledi standardiziranja, ki jih agencija opravlja na podlagi tega izvedbenega pravila, Komisiji zagotovili potrebne informacije o uporabi te uredbe.
83. Podobno se ob upoštevanju drugačne ravni novega pravnega instrumenta šteje, da je člen 16 direktive o prilagajanju tehničnemu in znanstvenemu napredku odveč. Dejstvo, da je izvedbeno pravilo uredba Komisije, pomeni, da je treba tudi vse spremembe te uredbe opraviti z istim postopkom kot za delegirane akte (prej: komitologija), zato ni potrebe po opredelitvi njene uporabe za nekatere določbe.
84. Namesto tega se predlaga vključitev nove **revizijske klavzule** v člen 30 za doseg popolne skladnosti z bistvenimi zahtevami iz osnovne uredbe. Agencija predlaga ovrednotenje evropskega sistema za licenciranje kontrolorjev zračnega prometa, ki bo podlaga za mnenje, v katerem bodo opredeljene potrebne nadaljnje izboljšave in potrebe po vzpostavitvi popolne skladnosti z bistvenimi zahtevami. To mnenje lahko vključuje tudi mogoče spremembe te uredbe. Taka revizijska klavzula je običajen element izvedbenih pravil, ki so že bila sprejeta na področju varnosti v letalstvu.
85. Člen 17 direktive o ustanovitvi odbora in določitvi veljavnega postopka ni pomemben v izvedbenem pravilu, saj se s tem izvedbenim pravilom ne prenašajo naloge za nižjo raven, pristojni odbor za zadeve v zvezi z licenciranjem kontrolorjev zračnega prometa pa je že določen v členu 8c(10) osnovne uredbe. Zato ta določba ni bila prenesena.
86. Člen 18 direktive o kaznih se prav tako šteje za nepotrebna, saj je ta tema ustrezno urejena v členu 68 osnovne uredbe.
87. V zvezi s **prehodno ureditvijo** sta v člen 31 vključeni novi določbi o ohranitvi uporabe nacionalnih rating pooblastil, ki so jih države članice morebiti oblikovale na podlagi člena 7(4) direktive, in možnosti držav članic, da omejijo izvajanje privilegijev pooblastila lokacije na nižjo starost, kot je določena na podlagi člena 10 direktive. Agencija predlaga, naj se državam članicam, ki že uporabljajo te določbe, omogoči nadaljnja prehodna uporaba veljavne nacionalne zakonodaje, dokler se na teh področjih ne bodo oblikovala in začela uporabljati skupna pravila. V zvezi s skupnimi pravili druge faze je treba opozoriti, da bosta njihovo oblikovanje in uporaba zahtevala prehodna in prilagoditvena obdobja za zagotovitev, da imajo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa sredstva za prilagoditev svojih načrtov in politik morebitnim spremenjenim zahtevam. Jasna korist tega pristopa je, da omogoča nemoten prehod, kakor se zahteva v osnovni uredbi, ne da bi bil pri tem ogrožen sistem, vzpostavljen z osnovno uredbo, in sicer tako, da se državam članicam ne dovoljuje nadaljnje oblikovanje odstopanj od splošnih pravil zunaj možnosti, ki jih dopušča osnovna uredba. Države članice morajo za zagotavljanje ustreznega pretoka informacij obvestiti tudi agencijo, kadar uporabijo tako prehodno ureditev.
88. V ta člen so vključene nadaljnje dodatne določbe za upoštevanje **prehodne ureditve**, potrebne v zvezi z **licencami, ratingi, pooblastili, zdravniškimi spričevali in certifikati organizacij za usposabljanje**.
- Cilj določb člena 31(4) je iz nove zakonodaje izvzeti licence, ratinge, pooblastila, zdravniška spričevala in certifikate organizacij za usposabljanje, ki so bili izdani na podlagi nacionalne zakonodaje, izdane v skladu z ustreznimi določbami direktive.

- Določbe člena 31(5) zagotavljajo, da prosilci, ki so že predložili vlogo za licenco, rating, pooblastilo, zdravniško spričevalo ali certifikate organizacije za usposabljanje, vendar jim ustrezeni dokument še ni bil izdan, dokažejo izpolnjevanje določb te uredbe, preden se izda ustrezna licenca, rating, pooblastilo, zdravniško spričevalo ali certifikat. Ker se ustrezne zahteve v primerjavi z zahtevami iz direktive niso bistvene spremenile, je po mnenju agencije vpliv te določbe majhen.
  - Določbe člena 31(6) in 31(7) so nujne za organizacije za usposabljanje, katerih pristojni organ je agencija (organizacije za usposabljanje, ki imajo glavni poslovni sedež zunaj ozemlja držav članic). Določbe v členu 31(6) zagotavljajo kontinuiteto certifikacijskega postopka, ki so ga pristojni organ(-i) držav(-e) članic(-e) že začeli, in nemoten prehod za te prosilce. Določbe v členu 31(7) zagotavljajo, da bo opravljen prenos nadzornih dejavnosti z organa(-ov) držav(-e) članic(-e) na agencijo šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe. Agencija se zdi šest mesecev dovolj, da se pripravi na prevzem odgovornosti, ki ji jih je zakonodajalec dodelil v osnovni uredbi (glej člen 22b).
89. Člen 20 direktive o prenosu se ne uporablja zaradi spremenjene narave pravnega instrumenta, zato ta določba ni bila prenesena. Ta uredba bo po začetku veljavnosti v celoti zavezujoča in se bo neposredno uporabljala v vseh državah članicah.
90. Agencija v zvezi z **začetkom veljavnosti** te uredbe predlaga standardni pristop, to je dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*. To je tudi v skladu z nedavno zahtevo držav članic po pospešitvi izvajanja tako imenovanega drugega svežnja zakonodaje o enotnem evropskem nebu (SES II).

Priloge

91. Priloga I, ki vsebuje **specifikacije za licence**, ostaja nespremenjena, nekaj je le manjših uredniških sprememb.
92. Priloga II, v kateri so opredeljene **zahteve za usposabljanje**, vsebuje posodobljen sklic na zadnjo izdajo Eurocontrolove „specifikacije za skupne temeljne vsebine začetnega usposabljanja kontrolorjev zračnega prometa“ z dne 21. oktobra 2008, ki se šteje za nujno tehnično posodobitev. Poleg tega je zahteva za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa glede varnosti, varovanja in obvladovanja kriznih situacij, ki izhaja iz člena 4(8) direktive, dodana zahtevam za usposabljanje v enoti v delu B in zahtevam glede dodatnega usposabljanja v delu C na podlagi mnenja strokovnjakov, za zagotovitev, da so kontrolorji zračnega prometa dovolj usposobljeni zlasti v zvezi z vprašanji lokalnega varovanja in obvladovanja kriznih situacij ter seveda varnosti.
93. Ker se bile opisne točke iz Priloge III premeščene v člen 12 o jezikovnih pooblastilih, ta priloga zdaj vsebuje le preglednico z **ocenjevalno lestvico jezikovne usposobljenosti**.
94. Tudi Priloga IV je bila racionalizirana z vključitvijo opisnih elementov v ustrezne člene, zato vključuje le prejšnji odstavek 2 o **specifikacijah za certifikate organizacij za usposabljanje**.

IV. Ocena zakonodajnega učinka

95. Namen ocene zakonodajnega učinka je oceniti posledice nekaterih pravil in zahtev, ki jih je treba oblikovati. V tem primeru bi se obravnavala uvedba zahtev v zvezi z licenciranjem kontrolorjev zračnega prometa. Cilj ocene bi tako bil podpirati postopek odločanja o izvajanju spremenjene osnovne uredbe.
96. Namen in metodologija ocene zakonodajnega učinka sta bila opisana v več povezanih dokumentih, npr. oceni zakonodajnega učinka o razširitvi pristojnosti Evropske agencije

za varnost v letalstvu (EASA) na ureditev upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS)⁹.

97. Za izvajanje osnovne uredbe v zvezi z licenciranjem kontrolorjev zračnega prometa sta zdaj potrebni dve fazi. Cilj prve faze („hitri“ postopek) je prenos že obstoječe direktive brez bistvenih sprememb na ravni vsebinskih zahtev v skladu z navodili Komisije in sklepi, ki jih je sprejel Odbor za enotno evropsko nebo.
98. To mnenje vključuje sklop osnutkov izvedbenih ukrepov, ki so bile preneseni iz Direktive 2006/23/ES. V direktivi ni vsebinskih sprememb, ki bi upravičile nadaljnjo analizo v okviru ocene zakonodajnega učinka, kar pomeni, da zgoraj kategorizirane in pojasnjene majhne spremembe ne omogočajo drugih nadomestnih možnosti, v zvezi s katerimi bi bilo vredno opraviti dodatno študijo. Zato v tej fazi ni bila opravljena nobena ocena zakonodajnega učinka.
99. Čeprav je mogoče ugotoviti, da ni neposrednih tveganj na področju upravljanja zračnega prometa, je treba obravnavati še številne druge vidike. Nadzor, spremljanje in izvrševanje še vedno ne delujejo dobro, poleg tega se varnostni ukrepi v zvezi upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ne izvajajo enotno. V oceni zakonodajnega učinka o razširitvi sistema EASA na ureditev upravljanja zračnega prometa in navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS)¹⁰ je bilo že navedeno, da je treba ukrepati, in ta analiza to še potrjuje. Čeprav je evropski zračni prostor varen, je jasno, da so nekateri vidiki še potrebni obravnave. To vključuje zlasti jasno ureditev in enotni nadzor. Ta se bo dodatno ocenil in obravnaval v drugi fazi izvajanja.

V. Sklepne ugotovitve

100. Agencija je pripravila to mnenje kot odgovor na zahtevo Evropske komisije in Odbora za enotno evropsko nebo, naj se razširitev evropskega sistema za ureditev varnosti v letalstvu na upravljanje zračnega prometa in navigacijske službe zračnega prometa (ATM/ANS) v prvi fazi izvede s tako imenovanim „hitrim“ postopkom. Pri tem je agencija temeljito proučila dodatne nasvete, ki jih je v tem postopku prejela od Komisije, Odbora za enotno evropsko nebo, upravnega odbora agencije EASA in vseh vključenih zainteresiranih strani.
101. Agencija je trdno prepričana, da bo ta „hitri“ postopek kmalu zagotovil prednosti v sistemu za ureditev varnosti, kot so:
- neposredna uporaba uredbe Komisije omogoča učinkovitejšo doseganje visoke in enotne stopnje varnosti v primerjavi z direktivo, ki ima različne nacionalne ravni in metode prenosa;
  - sistem licenciranja z neposredno uporabnimi pravili bo olajšal vzpostavitev ureditev glede funkcionalnih blokov zračnega prostora;
  - agencija lahko razvije sprejemljive načine usklajevanja in certifikacijske specifikacije, katerih uporaba lajša skladnost s pravili in zagotavlja potrebno sorazmernost in subsidiarnost. To vključuje tudi uporabo najboljših panožnih praks;
  - vzpostavljena nova pravila zagotavljajo pravno podlago za inšpekcijske preglede standardiziranja, katerih namen je zagotoviti varno in enotno uporabo skupnih pravil, organom pa pomagati pri njihovi vlogi varnostnega nadzora;

---

⁹ www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/opinions/Translations/01_2008/Attachment%20%20-%20RIA.pdf.

¹⁰ www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/opinions/Translations/01_2008/Attachment%20%20-%20RIA.pdf.

- agencija bo postala pristojni organ za naloge, ki so ji dodeljene z zakonodajo – za vseevropske izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa in izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, ki niso iz EU, ter neevropske organizacije za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa;
- drugi elementi evropskega sistema za varnost v letalstvu – kot so sporazumi o mednarodnem sodelovanju in izvršilni ukrepi, določeni v osnovni uredbi – se bodo začeli uporabljati tudi na tem področju;
- agencija lahko na podlagi različnih regulativnih ukrepov prispeva k izvajanju drugega svežnja zakonodaje o enotnem evropskem nebu, vključno zlasti s podporo ureditvi funkcionalnih blokov zračnega prostora, prenosom standardov in priporočenih praks ICAO, varnostnim nadzorom funkcij upravljanja omrežja upravljanja zračnega prometa in podporo izvajanju programa SESAR.

102. Agencija priporoča, naj Komisija na podlagi tega mnenja začne izvršni postopek za sprejetje nove uredbe Komisije o licenciranju kontrolorjev zračnega prometa in izdaji zdravniških spričeval kontrolorjem zračnega prometa.

V Kölnu, 28. maja 2010

P. GOUDOU
Izvršni direktor